

Zodpovednosť voči sebe, svojim zamestnancom a životnému prostrediu nemusí byť diktovaná komplikovanými stratégiami. Krátke príbehy malých podnikateľov, ktorí robia férový biznis z vlastného presvedčenia, nájdete na strane 12.

Editoriál

Výroba, tržby, straty či výnosy. To všetko patrí do slovníka biznismenov. Nájde sa tam však miesto aj pre etiku a transparentnosť?

Je to pre mnohých ešte výzva, ale áno. Férovosť a zodpovednosť v podnikaní už nie sú na Slovensku neznáme pojmy. V roku 2015 poznalo ich obsah 82% ľudí, ktorí boli oslovení v prieskume o vnímaní zodpovedného podnikania verejnosťou na Slovensku, ktorý pripravilo BLF v spolupráci s agentúrou Focus.

Potrebu poctivého a etického prístupu citlivo vníma nielen verejnosť. Mnohé firmy si uvedomujú, že ak budú prinášať svojim podnikaním hodnoty do spoločnosti, bude nám lepšie. Starajú sa o svojich zamestnancov, podporujú aktivity vo svojom okolí. Nejde im len o zisk, ale aj o dlhodobý pozitívny vplyv na túto krajinu, jej ľudí a životné prostredie. To, že sa to firmám oplatí, potvrdili na našom CEE

CSR Summite aj renomovaní zahraniční spíkrí. To najlepšie z toho, čo na summite zaznelo, nájdete na stránkach tohto Newslettera.

Okrem veľkých firiem, poznáme aj veľa malých podnikateľov, ktorí sa často ani nezamýšľajú nad tým, či ich postupy a prístupy spadajú do konceptu CSR. Robia to, čo považujú za správne a čomu veria. Nehľadajú žiadne skratky a nesnažia sa zbohatnúť na úkor ostatných. Na stranách 12 a 13 vám prinášame inšpiratívne príbehy troch malých podnikov a iniciatív, ktoré dokazujú, že úspešný biznis sa dá robiť poctivo. Na stranách 15 a 16 sa dozvieme viac o firmách a dobrovoľníkoch, ktorí sa rozhodli svoju energiu a čas venovať zveľaďovaniu svojho okolia v rámci najväčšieho podujatia firemného dobrovoľníctva na Slovensku – Naše mesto.

Želám vám podnetné čítanie.

Slavomíra Urbanová

Z obsahu

Sustainable Solutions HUB

Maratón dobrovoľníctva

Ďakujeme za podporu

Editorka

Slavomíra Urbanová
slavomira.urbanova@nadaciapontis.sk

Redakčná rada

Radka Halušicová
Michal Kišša

Grafika, DTP a tlač

Ing. Peter Juriga – Grafické štúdio
Hraničná 18, 821 05 Bratislava
www.g-studio.sk

Vydáva

Nadácia Pontis
Zelinárska 2, 821 08 Bratislava 2
www.nadaciapontis.sk
pontis@nadaciapontis.sk

Členovia BLF

aktivity členov združenia

Olympijský duch ovládol Spiš

Vítazi všetkých disciplín detských olympijských hier dostali originálne medaily a diplomy od Slovenského olympijského výboru.

Letnú olympiádu bude v auguste hostiť brazílske Rio a olympijský duch si v tomto roku podmanil Spiš. Niet divu, veď Spišskú Novú Ves s jej niekoľkými brazílskymi firmami na čele s *Embracom* často nazývajú „malou slovenskou Brazíliou.“

Embraco podporilo v tomto roku všetky aktivity Olympijského klubu na Spiši a zapojilo do nich aj svojich zamestnancov. Tí priniesli 3. júna pochodeň s olympijským ohňom primátorovi mesta Spišská Nová Ves a zahájili tým sériu olympijských aktivít v regióne. V podvečer toho istého dňa mohli zamestnanci Embraca zadarmo štartovať na Večernom behu mestom, kde bol tento rok výnimočne v kaž-

dej kategórii vyhlásený aj najrýchlejší „Embraco-bežec“.

Po úspešnej premiére pred štyrmi rokmi zorganizovala spoločnosť – najmä za podpory svojich vlastných dobrovoľníkov – symbolické olympijské hry aj pre deti svojich zamestnancov. Medzi aktivitami, ktoré v tomto roku Embraco v rámci aktivít Olympijského klubu Spiš podporilo, boli aj ďalšie športové festivaly pre žiakov materských a základných škôl, Večerný beh Levočou a 10. júna Spišské športové hry na futbalovom štadióne v Spišskej Novej Vsi. Tím z regiónu sa 23. júna zúčastnil i na dobehu olympijskej Štafety RIO 2016 s cieľom na Magio pláži v Bratislave. «

Ján Laco ako ambasádor bezpečnosti v Slovenských elektrárňach

Pre najlepšieho brankára šampionátu 2012, „strieborného“ Ján Laca, je hokej všetko: aj práca, aj koníček. Je však ešte niečo iné, čo je dôležitejšie ako hokej: rodina a zdravie. Aj preto sa dal známy brankár nahovoriť na novú bezpečnostnú kampaň, ktorú Slovenské elektrárne spustili presne v deň, kedy sa začali posledné hokejové majstrovstvá sveta v Rusku. Od piatka 6. mája pomáhal propagovať bezpečnosť pri práci a využívanie všetkých potrebných ochranných pracovných prostriedkov.

Ján Laco má so zamestnancami Slovenských elektrární a tými, ktorí pre elektrárne pracujú, nečakane veľa spoločného.

„Tak, ako funguje stretnutie pred prácou, hokejisti majú tréningy či porady pred zápasom. Pri výkone prác zamestnanci používajú osobné ochranné pracovné prostriedky – inak to nie je ani pri športe, zvlášť pri hokeji, keď si hráči použitím bezpečnostných pomôcok chránia svoje zdravie. A žiaden zamestnanec nepracuje na vlastnú päsť, ale prijíma svoj diel zodpovednosti a myslí aj na kolegov,“ hovorí Marek Rolinec, manažér bezpečnosti a životného prostredia na dostavbe 3. a 4. bloku Atómových elektrární Mochovce. «

Slovenské elektrárne spustili kampaň so známym hokejovým brankárom, aby upozornili na potrebu chrániť sa pri práci.

SSE sa zapojila do dobrovoľníckych aktivít v rámci Dňa Zeme

Deň Zeme, ktorý upozorňuje na dopady ničenia životného prostredia a rozvíja diskusiu o možných riešeniach, sa každoročne koná 22. apríla.

Je potrebné si uvedomiť, že zemské zdroje nie sú nevyčerateľné, a preto sa treba venovať otázkam životného prostredia a prostredníctvom spoločného celosvetového úsilia chrániť jej poklady pre budúce generácie ľudí a ostatných tvorov žijúcich na Zemi.

Aj skupina SSE veľmi aktívne prispieva k ochrane životného prostredia. Jej zamestnanci sa v piatok 22. apríla 2016 zapojili do podpory týždenného festivalu, ktorého inšpiráciou je práve sviatok Deň Zeme.

V rámci týždňa nazvaného mestoINAK zorganizovalo Občianske združenie Preles dobrovoľnícke aktivity v priesto-

Počas Dňa Zeme sa zamestnanci SSE zapojili do čistenia žilinského Lesoparku.

roch Ekocentra Lesopark vo vybranej lokalite Lesopark Chrást.

Dobrovoľníci čistili, upratovali a revitalizovali časť lesného parku Žilina

a aj vďaka ochotnej dobrovoľníckej podpore zamestnancov skupiny SSE môžu Žilinčania naplno využívať služby Lesoparku. «

Zbierka na pomoc pre utečencov

Colliers International ocenil špeciálnu výzvu Združenia Engage a BLF „Zbierka na pomoc pre utečencov“.

Zamestnanci spoločnosti Colliers sa zapojili do zbierky na pomoc pre utečencov.

Zamestnanci spoločnosti sa zapojili do zbierky a 27. apríla odovzdali detské kočíky, kozmetické a hygienické balíčky, detskú obuv a iné potrebné artikly. Veríme, že aj malý prínos dokáže byť nápomocný v životne ťažkých situáciách. «

Deň detí oslávili aj v T-Systems Slovakia

Slnčné počasie doprialo deťom zamestnancov T-Systems Slovakia výbornú oslavu Dňa detí.

Aj detičky „ajtákov“ sa vedia poriadne zabaviť. Najmä vtedy, keď sa tešia z krásneho počasia, leta, slnka a súťaží na každom kroku. Počet detí zamestnancov TSSK sa každým rokom zvyšuje a keďže ich je vo veku do 12 rokov vyše 1500, firma s veľkou radosťou pre všetky ratolesti pripravila 29. mája rozlúčku so školským rokom, privítanie leta, ale aj oslavu Medzinárodného dňa detí v Beach Clube v Košiciach.

Medzi pozvanými nechýbali ani deti z centier občianskych združení Úsmev ako Dar a Usmej sa na mňa, pre ktoré zamestnanci vyzbierali šaty, knihy, ale

aj hračky. Spolu s generálnym riaditeľom Danielom Giebelom im zbierku oficiálne odovzdali na pódiu práve v tento deň.

Okrem toho v bohatom programe nechýbali populárni Ujo Ľubo a Ujo Ľubo Junior, Divadlo Babadlo z Prešova či Divadlo v kufri, detské diskotéky s obľúbenými maskotmi, ale aj vystúpenie známeho účastníka speváckych súťaží Mareka Lacka, ktorý je rovnako zamestnancom T-Systems Slovakia. Na pódiu nechýbali veselé súťaže s modelármi, kde si mohli deti zasúťažiť o super ceny. «

Poznáme laureátov Ceny Nadácie Orange 2015

Zľava doprava: Alexandra Bražinová z Ligy za duševné zdravie SR, o. z. (1. miesto v kategórii Vzdelávanie), Marek Adamov z Truc sphérique, o. z. (1. miesto v kategórii Komunitný rozvoj), správkyňa Nadácie Orange Andrea Cocherová, Slávka Mačáková z ETP Slovensko – Centrum pre udržateľný rozvoj, o. z. (1. miesto v kategórii Sociálna inklúzia).

Nadácia Orange oceniла výnimočné mimovládne organizácie už po siedmy raz. Prestížne ocenenie a finančnú podporu si zo slávnostného galavečera v kategóriách Sociálna inklúzia, Vzdelávanie a Komunitný rozvoj odnieslo 11 organizácií z celého Slovenska za svoje verejnoprospešné aktivity. Do termínu uzávierky 17.3.2016 Nadácia prijala spolu 92 nominácií, formálne podmienky splnilo a do hodnotenia postúpilo 86 z nich. Po tretíkrát bola udelená aj Cena za občiansku angažovanosť.

Posledný májový večer v bratislavskej Starej tržnici patril tým, ktorí menia svet na lepšie miesto. „Cena Nadácie Orange je verejným poďakovaním mimovládnym organizáciám za skvelú prácu, ktorú robia pre nás všetkých bez ohľadu na prekážky. Ich odvaha a dlhodobá snaha riešiť aktuálne potreby našej spoločnosti si zaslúžia našu pozornosť a uznanie,“ povedala správkyňa Nadácie Orange Andrea Cocherová. Laureáti ocenenia okrem symbolického vavrínového venca, ktorého autorkou je Andrea Ďurianová, získali aj finančnú podporu na rozvoj aktivít organizácie, a to vo výške 8 000 eur za

prvé, 5 000 eur za druhé a 3 000 eur za tretie miesto. Držiteľov mimoriadneho ocenia podporili sumou 2 000 eur.

Kategória Sociálna inklúzia

1. miesto: ETP Slovensko – Centrum pre udržateľný rozvoj, o. z., Košice
2. miesto: Liga za ľudské práva, o. z., Bratislava
3. miesto: Združenie STORM, o. z., Nitra

Kategória Komunitný rozvoj

1. miesto: Truc sphérique, o. z., Žilina
  2. miesto: Preles, o. z., Žilina
  3. miesto: Mladá Sereď, o. z., Sereď
- Mimoriadne ocenenie: Združenie Slatinka, o. z., Zvolen

Kategória Vzdelávanie

1. miesto: Liga za duševné zdravie SR, o. z., Bratislava
  2. miesto: Nové školstvo, o. z., Šamorín
  3. miesto: STROM, o. z., Košice
- Mimoriadne ocenenie: Súkromná pedagogická a sociálna akadémia zriadená Kultúrnym združením občanov

rómskej národnosti Košického kraja, n.o., Košice

Cena za občiansku angažovanosť

Cenu za občiansku angažovanosť získal Ivan Ježík, riaditeľ neziskovej organizácie Voices, za dlhoročné pôsobenie a hľadanie inovatívnych riešení v oblasti vzdelávania, snahu viesť a vychovávať najmä mladých ľudí smerom k otvorenej komunikácii, učeniu a samostatnému kritickému mysleniu.

Rozhodovala aj verejnosť

Po prvýkrát sme dali možnosť rozhodnúť o jednom z víťazov i širokej verejnosti. V online hlasovaní na facebookovej stránke mohol každý vyjadriť svoje sympatie jednej z 15 nominovaných mimovládnych organizácií, ktoré sa dostali do druhého kola. Najviac hlasov (1 216) spomedzi takmer 4 382 hlasov získalo košické Občianske združenie STROM. Víťaza sme ocenili sumou 1 000 eur. «

O celoslovenské víťazstvo v súťaži Biodiverzita okolo nás sa bojovalo pod Tatrami

Odborná porota predstavuje víťazné projekty po ukončení národného kola súťaže v Poprade.

V utorok 17. mája sa v priestoroch Tatranskej galérie v Poprade uskutočnilo celoslovenské finále súťaže *BIODIVERZITA OKOLO NÁS – KEĎ VĎAKA BIODIVERZITE MOJE MESTO OŽIJE*. Víťazom už 10. ročníka školskej súťaže zameranej na vytváranie a prehĺbovanie pozitívneho vzťahu detí k životnému prostrediu sa stala 4.B trieda zo ZŠ Sokolíkova v Bratislave. Jej žiaci si toto krásne umiestnenie vybojovali vďaka svojmu projektu, ktorý v konkurencii ďalších viac ako 130 prác zaujal najviac.

Školské projekty spoločnosti Veolia Energia sú už tradične určené žia-

kom prvého stupňa základných škôl a prebiehajú v slovenských mestách a obciach, v ktorých Veolia Energia pôsobí. Počas svojej desaťročnej histórie si získali množstvo priaznivcov – doteraz sa do nich zapojilo približne 40-tisíc detí. „V tomto školskom roku sme sa vďaka veľkému ohlasu medzi pedagógmi i žiakmi rozhodli vrátiť k veľmi úspešnej téme – k téme biodiverzity. Ich záujem nás opäť milo prekvapil. Do súťaže sa tentoraz prihlásilo vyše 3 100 detí z 39 základných škôl z 15 miest a obcí,“ povedal Miroslav Kot, generálny riaditeľ spoločnosti Veolia Energia Slovensko, a. s.

Úlohou žiakov bolo vybrať živočíšny alebo rastlinný druh, ktorý by chceli ochraňovať alebo navrátiť do svojej lokality. Mali ho nakresliť alebo odfoťografovať a napísať text, v ktorom by vysvetlili svoj výber, objasnili, prečo je tento druh užitočný, a navrhli, ako je ho možné chrániť. Na konci textu mali uviesť otázku pre vedca, ktorý sa špecializuje na otázky životného prostredia. Žiakom i učiteľom pomáhali pri práci učebné materiály, ktoré ich sprevádzali celou súťažou. S cieľom lepšie pochopiť tému Veolia Energia obohatila projekt o sprievodné aktivity formou interaktívnych prezentácií. Podieľali sa na nich viaceré odborné organizácie – Štátna ochrana prírody SR, Slovenská agentúra životného prostredia, Lesy SR, dobrovoľníci Zelenej školy a ďalšie. Záštitu nad súťažou prevzalo Ministerstvo životného prostredia SR.

Do národného kola v Poprade, ktoré sa konalo symbolicky práve v týždni, keď si pripomínáme Medzinárodný deň biodiverzity, postúpili najlepšie práce z regionálnych kôl. Odborná porota hodnotila nápaditosť a originalitu výtvarných prác, ale aj sprievodných textov, ako i pochopenie témy z hľadiska dôležitosti ochrany životného prostredia. Z hlavnej ceny – celodenného výletu s programom nabitým rôznymi aktivitami – sa môžu tešiť žiaci 4.B triedy zo ZŠ Sokolíkova v Bratislave. Na druhom mieste sa umiestnila 3.T trieda zo ZŠ Park Angelinum v Košiciach a tretie miesto získali žiaci 2.A triedy zo ZŠ Záborského vo Vrábloch.

Podrobné informácie o súťaži a predošlých ročníkoch nájdete na www.veoliaenergia.sk/projekty-pre-deti «

Do cyklomaratónu Od Tatier k Dunaju sa zapojili aj zamestnanci spoločnosti Bayer a podporili tak pacientov so sklerózou multiplex

II. ročník cyklomaratónu *Od Tatier k Dunaju*, ktorý organizuje občianske združenie Sclerosis multiplex Nádej sa uskutočnil v dňoch 15. – 21. mája 2016

a mal celkovo 7 etáp. Počas týchto dní prešli pacienti so sklerózou multiplex, ale aj ich podporovatelia a fanúšikovia, neuveriteľných 450 kilometrov naprieč

celým Slovenskom. Vyrazili z Košíc a pokračovali cez Tatry, Liptov, Trenčín až do Bratislavy.

Tento rok sa k cyklistom pridali aj zamestnanci spoločnosti *Bayer SK* – Gabriela Micháľková, Igor Novák a Marián Matovič. S pacientmi prešli poslednú etapu z Trnavy do Bratislavy, ktorá merala celkovo 53 km. Aj týmto spôsobom vyjadrili svoju solidaritu s tými, ktorí majú vážne zdravotné problémy, no napriek tomu bojujú a sú doslova nadopovaní pozitívnou energiou. Toto bolo aj motto pretekov, ktoré spoločnosť Bayer podporila. «

Firma aktívnym účastníkom rozdala aj cyklistické doplnky s potlačou loga Bayer – potlička na zápästie a návlky na prilby.

Z odpadovej vody z pivovaru vyrábajú elektrinu

Unikátnu technológiu modernizovanej čistiarne odpadových vôd Východoslovenských vodární a kanalizácií vybudovanú v Prešove už využíva aj pivovar Šariš. Zodpovedný prístup k podnikaniu a ohľaduplnosť k obyvateľom z blízkeho okolia bývalej čistiarne pivovaru boli hlavnými faktormi, ktoré ovplyvnili rozhodnutie využívať mestskú čistiareň v Prešove.

Pivovarníci z Pivovarov Topvar hľadali najlepšie riešenie ako ďalej s vlastnou čistiarnou odpadových vôd. Hoci bola čistiareň pôvodne postavená na okraji mesta, ako sa mesto rozrastalo, ocitli sa obytné bytovky a paneláky v jej blízkosti. Následne sa ich obyvatelia

sťažovali na občasný zápach. „Čistenie odpadových vôd z pivovaru v mestskej čistiarni sme v skúšobnej prevádzke testovali od augusta 2015. Pre pivovar táto spolupráca predstavuje efektívnejšie využívanie zdrojov a pozitívny dopad na životné prostredie, keďže dochádza k úspore elektrickej energie, ktorú sme využívali na prevádzku našej čistiarne. Veríme, že toto riešenie prinesie aj spokojnosť a zlepšenie kvality života obyvateľov mesta Veľký Šariš,“ hovorí Ján Čerkala, manažér pivovaru Šariš.

Súčasťou technológie čistiarne je aj kalové a plynové hospodárstvo s kogeneračnou jednotkou na výrobu elektrickej energie z bioplynu. «

Čistenie odpadových vôd v mestskej čistiarni prebieha na mechanickom, biologickom stupni – anaeróbia (biologické odstraňovanie fosforu), nitrifikácia a denitrifikácia – odbúravanie dusíka.

Firmy by mali hrať otvorenú hru. Najmä so svojimi zamestnancami

Konferencia o zodpovednom podnikaní CEE CSR Summit tento rok oslávila svoj 14. ročník a do Bratislavy pritiahla viac ako 200 expertov na zodpovedný biznis z 15 krajín sveta zo 4 kontinentov. Prinášame vám to najlepšie, čo zaznelo.

Ari Weinzwieg, Zingerman's: Každý zamestnanec v organizácii je dôležitý pre vybudovanie úspešného biznisu

„Biznis je ako šport. Ak nenaučíte všetkých základné pravidlá a princípy, bude to vyzerat', ako keby na ihrisku pobehovali trojročné deti,“ vysvetľuje **Ari Weinzwieg**, majiteľ **Zingerman's** – jednej z najúspešnejších malých firiem v Amerike. Ako zabezpečiť, aby váš podnik fungoval ako ucelený ekosystém? Podľa Ariho je jasnou voľbou **Open Book Management**. Tento koncept je založený na myšlienke, že všetci zamestnanci, či už je to upratovačka, sekretárka alebo CEO, sú zapojení do riadenia organizácie. Pretože ako tvrdí Ari: „*Ak ľudia pracujú v organizácii, kde nemajú prístup k informáciám, nemôžu robiť správne rozhodnutia.*“

Podľa Ariho je najväčšou výzvou pre väčšinu firiem vytvoriť obchodné modely, ktoré sú v súlade s hodnota-

mi spoločnosti. Modely, ktoré umožňujú zdieľanie informácií, otvorenosť, transparentnosť a tiež vzájomnú spoluprácu medzi všetkými článkami vo firme. Jedným z dôležitých znakov Open Book Managementu je aj pravidlo, že všetci zamestnanci v organizácii by mali mať informácie o finančnom zdraví podniku. „*Veľa pracovníkov v podnikoch si často myslí, že ich biznis zarába veľké množstvo peňazí. V rovnakom momente však môže riaditeľ firmy sedieť zúfalo v kúpeľni a rozmýšľať, z čoho zaplatí účty. Je to ako keď futbalový tréner vie, že prehrá, ale zvyšok tímu si myslí, že vediete o dva góly. Takto to proste nemôže fungovať,*“ tvrdí Ari.

Každý v organizácii by sa mal naučiť myslieť ako líder a taktiež by mal rozu-

mieť jazyku biznisu. „*Ľudia sú kreatívni, inteligentní, vedia sa zapáliť pre správnu vec. Týmito vzácnymi zdrojmi však podniky často plytvajú. Zamestnanci sú zvyknutí myslieť iba sektorovo a nevedia si vytvoriť ucelený obraz o podniku,*“ povedal Ari na summite. Spoločnosť Zingerman's preto zapája do svojho príbehu úplne všetkých a delí sa s nimi o svoje úspechy i neúspechy. „*Nie je to len o číslach, je to i o príbehoch za nimi. Je to o ľuďoch, nielen o ziskoch. Niekedy sa biznisu darí lepšie, inokedy horšie. Prvým krokom je však vedieť sa o (ne)úspechy podeliť. Keď sa nám v Zingerman's darí, chceme, aby oslavovali všetci.*“

Elaine Cohen, Beyond Business: Reporting o udržateľnosti je v skutočnosti zábava

Reporting o spoločenskej zodpovednosti firiem nie je len o líderstve, ľuďoch v spoločnosti a ich životoch či o transparentnosti. Je to i o zába-ve. Ako tvrdí Elaine Cohen, majiteľka konzultačnej spoločnosti **Beyond Business**: „Podniky by v dnešnej dobe nemali rozmýšľať o tom, či budú písať správu o svojej spoločenskej zodpovednosti, mali by rozmýšľať nad tým, ako ju napíšu.“

Podľa Elaine je reporting najmä o zapájaní všetkých stakeholderov a o budovaní dôvery. „Ak nezapojíte všetky zainteresované strany do procesu, ako sa môžu dozvedieť, čo sa vo vašej firme deje? Ak máte v podniku všetky dostupné informácie, prečo ich neprezentujete? Všetkým by ste tým mohli pomôcť. Je to o vytváraní hybnej sily, o inšpirácii a zvyšovaní engagementu,“ vysvetľuje Elaine.

Napriek tomu, mnoho firiem stále o svojich nefinančných ukazovateľoch nereportuje. Podľa nich nikto reporty

nečíta, ich vydávanie je príliš nákladné a podniky nemajú dostatok relevantných dát. Ako však argumentuje Elaine: „Pri reportingu by sme sa nemali sústrediť na náklady, ale na vytváranie hodnoty. Ako chcete hovoriť o výkonnosti svojej firmy, keď sú všetky dôležité informácie tajomstvom?“ Podľa tejto konzultantky je vydávanie správ o udržateľnosti dôležité pre každú formu podnikania, pretože umožňuje všetkým zainte-

resovaným stranám prístup ku kapitálu, znižuje náklady, zvyšuje lojalitu zamestnancov a hlavne buduje dôveru. Napriek tomu podľa prieskumu KPMG dnes reportuje iba 45% slovenských firiem. „Slovensko je však v tomto smere krajinou mnohých príležitostí. Je len na podnikoch, či ich dokážu správne využiť a získať vďaka nim konkurenčnú výhodu,“ dodáva Elaine.

Sille Krukow, Krukow: Dnes už nestačí dať ľuďom znalosti a vedomosti, dôležitá je najmä správna architektúra voľby

Zmena ľudského správania sa začína vždy ambíciou toto správanie zmeniť. V prípade zákazníkov je táto úloha najmä v rukách podnikov. Podľa Sille Krukow, expertky na behaviorálny dizajn a majiteľky spoločnosti **Krukow**, existuje veľká priepasť medzi ambíciami a motiváciou ľudí a ich skutočným správaním. „Ak chceme zmeniť konanie ľudí, nestačí, že ich budeme kŕmiť vedomosťami, dôležité je vziať do úvahy aj kognitívne faktory. Práve týmito aspektmi sa

zaoberá behaviorálny dizajn, ktorý nám umožňuje robiť správne rozhodnutia, ktoré sú navyše zodpovedné a ekologické,“ vysvetľuje Sille.

Podľa tejto expertky je ľudské správanie kontrolované dvomi systémami – reflexívnym a automatickým. „Pod prvým z nich možno rozumieť vedomé správanie, kedy berieme do úvahy naše vedomosti a znalosti a premieňame ich na niečo, čo má zmysel. Práve reflexívne správanie z nás robí inteligentné

bytosti. Treba si však uvedomiť, že tento systém správania je príliš náročný a oberá nás o energiu. Práve preto preferujeme v 90% prípadov správanie automatické,“ vysvetľuje Sille.

Jednou z možností, ako ovplyvniť toto automatické rozhodovanie, ktoré je založené na ľudských zvykoch a inštinktoch, je správna architektúra voľby. Jej hlavným cieľom je predpovedať ľudské chyby a interaktívnou cestou ich efektívne eliminovať. Správne

rozhodnutia totiž mnohokrát nie sú vykonané kvôli bariéram v rozhodovaní: sociálnym (nasledujeme správanie väčšiny), fyzickým (kôš je veľmi ďaleko na to, aby som doň vyhodil odpad) alebo psychologickým (rozhodovací proces je veľmi náročný, preto preferujeme rýchle riešenia). „Zákazníci chcú lepší svet, dôležité je však, ako podniky dokážu zasiahnuť v momente ich voľby,“ dodáva Sille.

Stephen Mooney, Synoptica: Udržateľné inovácie môžu zmeniť svet k lepšiemu

„Biznis by mal fungovať ako ekosystém, ktorý je vyrovnaný. A udržateľnosť by mala byť jeho hlavnou hnacou silou,“ tvrdí Stephen Mooney, majiteľ spoločnosti Synoptica. Podľa tohto experta rovnakým tempom ako rastú ľudské potreby z hľadiska využitia prírodného kapitálu, rastú aj tlaky na jeho obnovu a udržateľnosť. S nákladmi spojenými so zhoršujúcim sa stavom ekosystémov rastie aj environmentálne povedomie spotrebiteľov. Práve tieto tlaky vytvárajú obchodné príležitosti pre spoločnosti, akou je Synoptica.

Synoptica umožňuje malým a stredným podnikom prijímanie udržateľných inovácií a tiež hľadať špecifické riešenia, ktoré im umožnia zlepšiť ich biznis. „Spoločnosti môžu využitím udržateľných inovácií meniť svet k lepšiemu. Musia sa však na ne pozerat' z rovnakej perspektívy ako na finančnú zodpovednosť,“ vysvetľuje Stephen. „Udržateľnosť je tiež skvelým nástrojom ako odstrániť korupciu z verejného i podnikateľského sektora,“ dodáva.

Stephen vidí aktuálne veľké príležitosti napríklad v investíciách do tzv. smart cities (inteligentných miest). Táto oblasť podľa neho tvorí globálny trh s objemom 1,5 bilióna dolárov, a to napriec mnohými technologickými odvetviami.

Podľa Stephena by veľa environmentálnych problémov dokázali vyriešiť i start-upy. Ale mnohé z nich nevedia, ako správne artikulovať svoje ciele, aby sa dostali pred správnych ľudí. Ďalšou chybou start-upov je podľa neho i fakt, že nechcú veľa svojich činností outsourcovať. „Každá výzva v biznise je iná. Nikdy sa nemôžete naučiť všetko, ani nikdy nemôžete urobiť všetko. Aj start-upy musia outsourcovať svoju prácu. Musíte vedieť, čo je najdôležitejšie pre váš biznis a na ostatné činnosti si nájsť vhodný tím. Ani Facebook nie je len o Zuckerbergovi. Je o Zuckerbergovi a jeho tíme.“

Ďakujeme za podporu

ORGANIZÁTOR

PARTNERI

S PODPOROU

PARTNEROM SUSTAINABLE SOLUTIONS HUB JE IKEA BRATISLAVA, S.R.O.

PARTNERI DISKUSNÝCH STOLOV

HLAVNÝ MEDIÁLNY PARTNER

MEDIÁLNI PARTNERI

Féroví, zodpovední a ekologickí môžu byť aj malí podnikatelia, nielen veľké giganty

Na Trhovisku zodpovedných firiem Sustainable Solutions HUB dokázali mnohé, aj malé firmy, že žiť a pracovať sa dá inak. Šetria jedlom a energiami, podporujú rovnosť príležitostí a prinášajú kreatívne nápady a inovácie. Spomedzi 22 vystavujúcich firiem a iniciatív sme vybrali tri, ktoré vám predstavíme bližšie.

Načapujte si ekodrogériu do vlastnej fľaše

Firma **Asante, s.r.o.** vo svojich predajniach Ecoterra ponúka taliansku čapovanú drogériu, ktorá má minimálny vplyv na životné prostredie. Vyrába sa z ľahko získateľných rastlinných surovín, ktoré sú voľne rozložiteľné v prírode.

„Aby sme boli ešte šetrnejší, rozhodli sme sa naše produkty čapovať. Zákazníci si prinesú vlastnú fľašu, alebo si nosia

Trhovisko Sustainable Solutions HUB bolo súčasťou konferencie o zodpovednom podnikaní CEE CSR Summit 2016.

fľašu zakúpenú u nás, do ktorej sa opakovane čapuje ich obľúbený produkt. Vďaka tomuto spôsobu predaja nemusí zákazník platiť za reklamu a náklady na výrobu plastových fliaš. Opakovaným používaním plastových obalov taktiež znižujeme dopad CO₂ na náš ekosystém,“ hovorí Tomáš Svoboda, jeden zo zakladateľov Asante. Firma takýmto modelom priniesla efektívny spôsob šetrenia prírody, ako aj peňažienok svojich zákazníkov.

V ponuke Ecoterra nájdete pracie gély a aviváže, prostriedky na riad, čistiace prostriedky pre domácnosť, mydlá

na ruky či bio kozmetiku. Vďaka ich zákazníkom sa im doteraz podarilo zrecyklovať 429 fliaš, ktoré by inak skončili na skládke, a ušetrili 214,5 kg emisií CO₂.

Načapujte si svoju obľúbenú drogériu do vlastnej fľaše a prispievajte i vy k redukcii dopadu plastov na životné prostredie.

Chovom včiel k lepšej úrode a vyššej zamestnanosti

Občianske združenie kRaj pôsobí v regióne Poltára, kde vybuďovalo vzdelávaciu včelnicu, ktorá slúži školám, verejnosti aj záujmom o včelárstvo. „Zvyšujeme environmentálne povedomie o význame včiel pre krajinu.

Žiaci odbúravajú strach zo včiel, učia sa o ich význame, o prácach včelára, aj o možnostiach praktickej pomoci opelovačom. Vzdelávaním a spoluprácou s ľuďmi zo znevýhodneného prostredia (dlhodobo nezamestnaní, vidiecke ženy, Rómovia, mentálne hendikepovaní), ktorých sme zaškoliili do včelárskych prác a spracovania včelích produktov do darčkových predmetov, ponúkame možnosť nových zdrojov financií do rodinného rozpočtu a produkcie zdravého vlastného medu,“ vysvetľuje Soňa Keresztesová, realizátorka projektu.

Každý včelár, ktorého v špeciálnej včelnici vyškolili, dostal okrem množstva vedomostí aj včelí úl. Zvyšujúci sa počet včelárov v regióne zvyšuje aj opelovacu činnosť, čo má priaznivý vplyv na pestovanie plodín aj biodiverzitu prírody.

Združenie kRaj pomáha nielen odbúrať strach z včiel, ale tiež podporuje znevýhodnené skupiny ľudí, aby si finančne prilepšili tým, že sa naučia produkovať vlastný med.

Pestovanie a spracovanie hrozna môže byť poctivé, ekologické a bez aditív

„Vinárstvo je pre mňa spojenie remesla, kultúry, tradície a lásky k zemi. Staré, pusté vinohrady nad Svätým Jurom som prevzal pred pár rokmi po družstve. Myslím si, že k životu toho netreba veľa. Chcem žiť na mieste, kde sa to všet-

ko rodí, byť súčasťou celého procesu. S pokorou vypestovať hrozno, bez chémie a šetrne k sebe aj okoliu. S radosťou z neho vyrobiť dobré víno a s láskou si ho vychutnať s najbližšími. Myslím si, že tak by to malo byť,“ spovedá sa Michal Bažalik, mladý vinár.

Po prvých rokoch, kedy používal klasické postupy, sa rozhodol vydať cestou ekologického pestovania. „Postreky sú jedy, preto musí človek byť pri ich aplikácii v maske a úplne zahalený. Nechcel som sa pri práci otráviť a nebavila ma namáhavá práca v ochrannom oblečení. Preto som začal pestovať ekologicky,“ priznáva Michal, ktorý v súčasnosti nepoužíva žiadne systémové pesticídy či minerálne hnojivá. Okrem toho Michal úplne vylúčil herbicídy a na likvidáciu buriny skúša aplikovať permakultúrne princípy či zvieratá.

„Ekologické vinohradníctvo nie je len o tom, že si zoberiem prípravok, ktorý má certifikát bio a striekam. Je to komplexný systém, ktorým rastline vytváram podmienky, aby sa prirodzene zvyšovala jej obranyschopnosť voči chorobám,“ hovorí. «

Michal Bažalik je jedným z mála ekologických vinárov na Slovensku.

Thomas Kolster: Vytvárajte marketingové kampane, ktoré posilňujú postavenie ľudí a komunity

Thomas je dánsky expert na udržateľnú komunikáciu a zakladateľ konzultačnej agentúry Goodvertising. Na našom seminári **Reklama môže byť zodpovedná i sexy!** v utorok 14. júna v Bratislave ukázal, že marketing je ten najlepší nástroj, ako podnietiť zákazníkov, aby sa správali zodpovednejšie.

a služieb. Spotrebiteľia totiž zostanú verní iba tým značkám, v ktorých existencii vidia hlbší zmysel.

Goodvertising preto pre mňa znamená značný posun v reklame a v marketingu a je veľkou výzvou pre spoločnosti. Je to evolúcia marketingu smerom k väčšej autenticite a transparentnosti.

Ako dôležité je pre firmy, aby skutočne presadzovali transparentnosť?

Jedným z príkladov je obľúbená sieť kaviarní Starbucks. Firma sa dlhé roky profiluje ako zmysluplná a v tomto duchu organizuje a podporuje rôzne aktivity, napr. vzdelávanie. A potom BUM. Firma je kritizovaná vo Veľkej Británii a na iných trhoch za to, že neplatí dane. A tu sa objavuje otázka naozajstného vplyvu jednotlivých spoločností.

Určite firmám radím, aby boli transparentné, čestné a najmä autentické. To sú tri veľmi dôležité aspekty. Značky však nemusia byť dokonalé, pretože sú rôznorodé ako my ľudia a rovnako robia chyby. Ak však čestne priznajú aj

svoje prešľapy či nedostatky a chcú ich napraviť, majú šancu udržať si dôveru svojich zákazníkov a partnerov.

Ako môžu značky presvedčiť svojich zákazníkov, že ich marketingové kampane nie sú len greenwashing/pinkwashing?

Všetko je o autenticite. Veľký dopad má to, keď je CEO skutočnou tvárou spoločnosti. Aktívne sa angažuje a hovorí o hodnotách a zmysle svojej firmy.

Čo podľa Vás tvorí ideálnu marketingovú kampaň?

Fascinujú ma najmä kampane, ktoré sa usilujú zodpovedať jednoduchú otázku: Akú hodnotu váš marketing prináša do môjho života? Zaujímavým príkladom kampane je Sobota pre malé podniky od American Express, ktorá ľudí vyzýva, aby aspoň v sobotu nakupovali u malých lokálnych predajcov. Do kampane sa môžu zapojiť aj samotní majitelia predajní. «

Prečo by sa mal svet reklamy a marketingu zamerať na „Goodvertising“, čiže reklamu s vyššími cieľmi?

Zákazníci od firiem očakávajú, že budú súčasťou riešenia najpálčivejších problémov dnešného sveta, akými sú demografické zmeny, urbanizácia či nedostatok zdrojov. Dokazuje to aj často citovaný prieskum Meaningful brands (Zmysluplné značky), podľa ktorého by mali spoločnosti hľadať cesty, ako svojim zákazníkom priniesť hodnoty nad rámec svojich produktov

Naše mestá postavilo na nohy 5 100 firemných dobrovoľníkov zo 106 firiem!

V piatok a sobotu 10. – 11. júna sa uskutočnil okrúhly 10. ročník najväčšieho podujatia firemného dobrovoľníctva na Slovensku a v strednej Európe **Naše Mesto**. V 28 mestách Slovenska prispelo svojím nadšením a prácou k pozitívnej zmene rekordných 9 500 dobrovoľníkov (z toho 5 100 firemných). Celkovo 516 aktivít pre dobrovoľníkov navrhlo 231 neziskových organizácií, škôl, škôlok, miest, obcí a mestských častí z celého Slovenska. „Tisícny zamestnancov rôznych firiem ročne venujú svoj čas,

manuálne zručnosti a vedomosti, aby prispievali k spoločenskej zmene,“ uviedla Monika Smolová, programová riaditeľka Nadácie Pontis.

Zabudli na stereotyp

Zamestnanci firiem, ktorí v bežných dňoch pracujú ako manažéri, personalisti, bankári či za výrobným pásom, opustili svoje kancelárie, aby vzali do rúk farby, štetce, nožnice či lopaty a venovali svoj čas tam, kde je

to najviac treba. Spoločne v tímoch skrášľovali svoje okolie, venovali svoj čas seniorom či ľuďom s postihnutím. Pomáhali na školách a v mestách a pridali sa k nim aj obyvatelia miest alebo úradníci. Vďaka **Nášmu Mestu** sa pomohlo nielen neziskovým organizáciám, ale i samotní dobrovoľníci zažili deň plný zábavy a nevšedných okamihov so svojimi kolegami a priateľmi. „*Ďakujeme za túto skvelú akciu, bolo nám úžasne,*“ vyjadrila sa o Našom Meste firemná dobrovoľníčka Ingrid.

Všetky fotografie z **Nášho Mesta 2016** nájdete na facebookovej stránke **Postavme naše mesto na nohy**.

Čo všetko sa podarilo?

- 166** vyčistených parkov a záhrad
- 5** vyčistených riek, potokov a jazierok
- 11** skrášlených a opravených hradných zručanín
- 5 773** metrov namaľovaných plotov a zábradlí
- 567** namaľovaných lavičiek, košov a preliezačiek
- 1 174** vysadených okrasných stromov, rastlín a kríkov
- 353** klientov domovov sociálnych služieb strávilo popoludnie s dobrovoľníkmi
- 76** skrášlených a opravených budov a omnoho viac.

Maratón dobrovoľníctva – to nie je len Naše Mesto

Firemní dobrovoľníci pomáhali nielen rukami, ale aj hlavou.

V Nadácii Pontis podporujeme okrem „manuálneho“ dobrovoľníctva aj služby pro bono. Pro bono je skratka latinského výrazu pro bono publico, pre verejné dobro, ktorým označu-

jeme profesionálne služby poskytnuté bezplatne v prospech organizácií, ktoré slúžia spoločnosti. Preto súčasťou júnového maratónu dobrovoľníctva boli workshopy a tréningy pre neziskové organizácie. Experti z firiem venovali svoj čas zadarmo a na stredu 8. júna pripravili spolu 14 workshopov. Neziskovým organizáciám poskytli tréningy v oblasti PR, projektového manažmentu, obchodných zručností či online marketingu. „Tréning sa mi veľmi páčil, nemám jedinú pripomienku. Dozvedela som sa množstvo užitočných informácií, ktoré môžem následne uplatniť v praxi,“ ocenila workshopy a tréningy jedna z účastníčok. Členovia nášho programu **Advokáti pro bono** pripravili pre neziskové organizácie 5 tréningov. Účastníci si rozšírili vedomosti v oblasti exekúcií, ochrany osobných údajov či duševného vlastníctva.

Happening inovátorov – netradičné riešenia pre tradičné problémy

Vo štvrtok 9. júna sme v rámci Maratónu dobrovoľníctva oslavovali kreativitu, sociálne inovácie, dobrovoľníctvo a networking v priestoroch Starej trž-

nice. **Happening inovátorov** otvoril už po tretíkrát **Pro Bono Maratón**. Zapojili sme profesionálov z oblasti komunikácie, marketingu, informačných technológií, práva a ľudských zdrojov, ktorí pomohli vybraným neziskovým organizáciám nájsť riešenia ich problémov. „*Dakujeme Pontisu za to, že túto akciu vymysleli a za to, že ju tak skvelo organizujú a prepájajú tie dva svety, ktoré zdanlivo vyzerajú vzdialene – svet biznisu a svet neziskových organizácií. Lebo napokon, všetci žijeme v tejto krajine a keď si navzájom pomôžeme, posunieme ju ďalej a dopredu,*“ vyjadrila svoje pocity z Pro Bono Maratónu Marika Eglová z firmy DELL. Popri Pro Bono Maratóne ste mali možnosť inšpirovať sa prednáškami spikrov zvučných mien. Témy boli skutočne zaujímavé – storytelling, reklama a goodvertising v súčasnosti, princípy hier využiteľné pre potreby neziskoviek, príprava projektu pre investora a mnoho ďalších. V panelovej diskusii o dobrovoľníctve a angažovaní zamestnancov sa stretli Silvia Jeleníková, Vladimír Ledecký a Lenka Surotchak. Inšpiratívny večer zavŕšilo unplugged vystúpenie dvoch členov zoskupenia PARA. «

ZÍSKAJTE ŠTIPENDIUM 7 500 EUR V ASHOKA GLOBAL ACADEMY

Nadácia Pontis vám v spolupráci s organizáciou Ashoka ponúka možnosť získať svetové vzdelanie. Ashoka Visionary Program je executive vzdelávací program pre lídrov v súkromnom, verejnom a neziskovom sektore, ktorí sa zaoberajú sociálnymi inováciami, sociálnym podnikaním a novými formami líderstva. Program pozostáva zo siedmych dvojdňových modulov a umožňuje účastníkom získať zručnosti potrebné na generovanie sociálneho dopadu. Viac informácií o programe a spôsobe prihlásenia nájdete na stránke ashoka-cee.org/visionary-program, prípadne kontaktujte Moniku Broškovú z Nadácie Pontis (monika.broskova@nadaciapontis.sk, **0917 889 790**).